

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 212/2024-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov **1/ Pozemkové spoločenstvo Urbár Radoľa**, Radoľa 363, **2/ Pozemkové spoločenstvo Súkromné lesy Radoľa**, Radoľa 363, **3/ Družstvo podielnikov Povina, družstvo**, Povina 155, **4/ [REDACTED]**, **[REDACTED]**, **[REDACTED]**, **5/ [REDACTED]**, **[REDACTED]**, **[REDACTED]**, **6/ [REDACTED]**, **[REDACTED]**, **[REDACTED]**, **7/ [REDACTED]**, **[REDACTED]**, **[REDACTED]**, **8/ [REDACTED]**, **[REDACTED]**, **[REDACTED]**, a **9/ [REDACTED]**, **[REDACTED]**, **[REDACTED]**, zastúpených Mgr. Martinom Štoffom, advokátom, Stoličková 4, Banská Bystrica, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Svk/35/2022 z 21. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. decembra 2022 v znení jej doplnenia doručенého ústavnému súdu 13. novembra 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, vrátiť vec na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný úrad Žilina (ďalej len „okresný úrad“) opatrením z 19. novembra 2018 vykonal evidenciu zmluvy o užívaní Spoločného poľovného revíru Poľana – Veľký Vreťň (ďalej len

„revír“) uzatvorenú 2. januára 2017 medzi splnomocnencami vlastníkov poľovných pozemkov revíru (ďalej aj „splnomocnenci“) a Poľovníckou spoločnosťou Vreťň (ďalej len „zmluva“). Proti opatreniu podali sťažovatelia správnu žalobu, ktorú správny súd uznesením z 20. októbra 2021 s poukazom na § 98 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odmietol ako podanú oneskorene. Kasačnú sťažnosť, ktorú sťažovatelia podali proti uzneseniu správneho súdu, najvyšší správny súd napadnutým uznesením podľa § 461 SSP zamietol ako nedôvodnú.

III.

Argumentácia sťažovateľov

3. Napadnuté uznesenie, ktorým najvyšší správny súd aproboval odmietnutie správnej žaloby podanej sťažovateľmi proti opatreniu správnym súdom ako oneskorene podanej, je ústavne nekonformné. Nie je správny právny názor, podľa ktorého aj keď sa na evidenciu zmluvy o užívaní poľovného revíru s poukazom na § 79 ods. 2 písm. c) zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“) nevzťahuje Správny poriadok, jeho ustanovenia možno na doručovanie opatrenia č. 2 splnomocnencom aplikovať primerane. Opatrenie nebolo sťažovateľom doručené a vedomosť o ňom získali 12. decembra 2018 na základe žiadosti o prístup k informácii adresovanej okresnému úradu. Lehota na podanie správnej žaloby sťažovateľom preto mala uplynúť 12. februára 2019, keď sťažovatelia správnu žalobu aj podali. Neobstojí tak záver, že lehota na podanie správnej žaloby uplynula 5. februára 2019, z dôvodu, že opatrenie bolo poslednému zo splnomocnencov doručené 5. decembra 2018.

4. Sťažovatelia spochybňujú priebeh zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov, ktoré sa uskutočnilo 28. júla 2016 (ďalej len „zhromaždenie“), a uvádzajú, že splnomocnenie udelené na tomto zhromaždení z hľadiska rozsahu nepokrýva doručovanie opatrenia splnomocnencom. Sťažovatelia tak neboli vo vzťahu k doručovaniu opatrenia korektne zastúpení, pretože rozsah splnomocnenia daného splnomocnencom pokrýval výlučne podpis zmluvy a prípadných dodatkov k nej. V danom prípade nebol skúmaný skutočný rozsah splnomocnenia, v dôsledku čoho došlo k nedostatočnému posúdeniu správnej žaloby podanej proti opatreniu.

5. V správnej žalobe podanej proti opatreniu sťažovatelia s poukazom na § 182 ods. 1 písm. g) SSP žiadali o nariadenie pojednávania. Hoci neskôr súhlasili s upustením od pojednávania, okresný úrad ako žalovaný na uskutočnení pojednávania trval. Správny súd však sťažovateľom oznámil zrušenie termínu pojednávania a správnu žalobu v krátkej časovej súvislosti nečakane odmietol ako oneskorene podanú. Týmto spôsobom, ktorý najvyšší správny súd napadnutým uznesením aproboval, bol sťažovateľom odopretý prístup k spravodlivosti.

6. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením, sťažovatelia uvádzajú, že v dôsledku nezrušenia opatrenia trvajú účinky zmluvy. Sťažovatelia nemôžu samostatne užívať svoje pozemky, ktoré sa nachádzajú v revíri, nemajú možnosť s nimi voľne nakladať a brať z nich úžitky vlastným obhospodarovaním, ktoré nemôžu ani postúpiť na nimi zvolenú poľovnícku organizáciu.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavnú sťažnosť sťažovateľov ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Odôvodnenia rozhodnutí správnych súdov vydané v inštančnom postupe správneho súdnictva nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 67/2023, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí správnych súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného správneho súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 37/2023, III. ÚS 67/2023, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) uznesenia správneho súdu a napadnutého uznesenia pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v spojitosti a integrálnnej celistvosti.

9. V súvislosti so sťažnostnou námietkou recipovanou do bodu 3 odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd uvádza, že vylúčenie primeranej použiteľnosti Správneho poriadku na evidenciu zmluvy o užívaní poľovného revíru nemôže mať za následok, že sa v tomto evidenčnom procese žiadne procesné pravidlá neuplatňujú. V takom prípade by ostal právne neregulovaný, čo by mohlo viesť k svojvôli a popretiu rovnosti dotknutých subjektov. V konečnom dôsledku by sa tak vytvorili predpoklady na aprobeovanie porušovania základných práv subjektov dotknutých predmetným procesom, a to len s formálnym odkazom na to, že proces evidencie nemá vlastnú procedurálnu úpravu, pričom aplikácia všeobecného procesného inštrumentária obsiahnutého v Správnom poriadku naň sa zákonom o poľovníctve vylučuje. Pri výrazne medzerovitej právnej úprave preto neostáva iné riešenie, len mlčanie zákonodarcu vyplniť v záujme potrebného rešpektu k základným právam dotknutých subjektov.

10. Ústavný súd nadväzne uvádza, že je to práve katalóg základných práv, ktorý vystupuje v pozícii reálneho faktora vedúceho k akceptácii právneho názoru správnych súdov, podľa ktorého začiatok plynutia lehoty na podanie správnej žaloby sa odvíja od doručenia opatrenia splnomocnencom, nie od sprístupnenia informácie o opatrení sťažovateľom. Zabezpečenie účinného, reálneho a efektívneho prístupu k právnej ochrane poskytovanej orgánmi verejnej správy odôvodňuje pripustiť aj inštitút zastúpenia účastníkov procesu, ktorý prebieha pred orgánmi verejnej správy. Napokon, aj zákon o poľovníctve v § 5 ods. 7 predpokladá zastúpenie vlastníkov poľovných pozemkov, pričom toto ustanovenie sa prostredníctvom § 14 ods. 3 písm. a) zákona o poľovníctve prenáša aj do uzatvárania zmluvy o užívaní poľovného revíru. Tým zákon o poľovníctve zakotvuje nielen praktickosť v rozhodovaní pri často rozsiahlom počte vlastníkov poľovných pozemkov, ale prináša aj požiadavku efektívnosti a reálnosti v prístupe k uplatňovaniu subjektívnych práv uvádzaných vlastníkov v procese právnej ochrany poskytovanej orgánmi verejnej správy.

Ak za týchto okolností orgány verejnej správy a nadväzne správne súdy realizujúce vonkajšiu kontrolu verejnej správy vyplňujú medzeru v právnej úprave (neúplnosti právnej úpravy – *lacunae legis*), konajú v súlade s očakávaniami, ktoré pre ne vyplývajú z požiadavky právneho štátu danej v jej materiálnej dimenzii konceptom presadzovania a ochrany základných práv. Uvádzané posolstvo je pre ústavný súd ako ľudsko-právny súd rozhodujúce, pričom skutočnosť, že orgány verejnej moci pri napĺňaní tohto imperatívu aplikovali v konečnom dôsledku pravidlo, ktoré sa v podstatnej miere zhoduje s úpravou Správneho poriadku, je pre ústavný súd podružná. Tejto námietke teda z uvádzaného dôvodu nebolo možné priznať pozitívnu ústavno-právnu relevanciu.

11. Obsahom v poradí ďalšej námietky bolo tvrdenie o deficite v rozsahu splnomocnenia udeleného vlastníkmí poľovných pozemkov splnomocnencom (§ 5 ods. 7 zákona o poľovníctve) v súvislosti s doručovaním opatrenia týmto splnomocnencom. Po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a jej prílohami ústavný súd nemohol priznať procesný úspech ani tejto časti sťažnostnej argumentácie. Ústavný súd primárne poukazuje na bod 31 napadnutého uznesenia, kde najvyšší správny súd v podstatnom poukázal na obsahové zameranie § 5 ods. 7 zákona o poľovníctve a v tejto súvislosti upriamil pozornosť na zápisnicu zo zhromaždenia. Zo s. 9 predmetnej zápisnice, kde je objektivizované uznesenie č. 5 zo zhromaždenia, vyplýva, že za splnomocnencov vlastníkov poľovných pozemkov boli zvolení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorým bol súčasne určený rozsah oprávnenia na zastupovanie. Z rozpravy predchádzajúcej uvádzanému uzneseniu pritom rezultuje, že títo splnomocnenci boli oprávnení (i) nielen na uzavretie zmluvy a jej prípadných dodatkov, ale (ii) predovšetkým aj na konanie vo veci užívania revíra za vlastníkov poľovných pozemkov. Takto formulovaný rozsah splnomocnenia je koncipovaný dostatočne široko na to, aby pokrýval aj doručovanie opatrenia splnomocnencom. V danom prípade neexistovala prekážka, ktorá by účastníkom zhromaždenia bránila formulovať rozsah splnomocnenia užšie, detailnejšie a konkrétnejšie smerom k vylúčeniu ich zastupovania splnomocnencami v procese evidencie zmluvy. Správnym súdom preto nemožno vyčítať, že vôľu účastníkov zhromaždenia, ktorá bola navonok manifestovaná pomerne všeobecne, interpretovali tak, že pokrýva aj doručovanie opatrenia splnomocnencom.

12. Ďalšia dôvodová línia ústavnej sťažnosti sa upína na nenariadenie pojednávania pred správnym súdom. Ústavný súd v reakcii poukazuje predovšetkým na bod 4 odôvodnenia uznesenia správneho súdu, odkiaľ rezultuje, že správny súd pred meritórnym preskúmaním opatrenia skúmal podmienky konania, teda (i) včasnosť správnej žaloby a (ii) aktívnu legitimáciu žalobcov (sťažovateľov). V tejto súvislosti bolo v koncentrovanej podobe v bode 15 odôvodnenia uznesenia správneho súdu ustálené, že správna žaloba musí byť odmietnutá ako oneskorene podaná. Keďže nariadenie pojednávania nevyhnutne súvisí s meritórnym prieskumom veci, správny súd účastníkom konania poskytol vo svojej podstate obsažnú odpoveď na otázku, prečo nevykonal pojednávanie. Inak povedané, pojednávanie predstavuje procesný úkon, ktorý je namieste realizovať až po tom, keď správny súd dospeje k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o správnej žalobe, čo nebol prípad sťažovateľov. Z uvedeného dôvodu musí byť aj táto sťažnostná námietka kvalifikovaná ako zjavne neopodstatnená.

13. Aj vyrovnanie sa s námietkou uvedenou v bode 6 odôvodnenia tohto uznesenia záviselo od prediktívneho ustálenia pozitívnej odpovede na otázku včasnosti podania správnej žaloby. Keďže správna žaloba bola posúdená ako oneskorene podaná, teda odpoveď na poukazovanú

otázku bola negatívna, nie je možné priznať pozitívnu ústavno-právnu relevanciu ani tejto sťažostnej dôvodovej línii.

14. Sťažovatelia v doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 13. novembra 2023 informovali o údajnom trestnom čine zamestnanca okresného úradu, ktorý mal súvisieť s procesom evidencie zmluvy. Ústavný súd poukazuje na absenciu ústavne relevantnej súvislosti medzi preskúmanými závermi správneho súdnictva a domnelou trestnou činnosťou. Sťažovatelia nekonkretizovali spôsob, ktorým by domnelý trestný čin mal vplývať na ústavnú udržateľnosť posúdenia veci zo strany správneho súdnictva. To je príčinou, pre ktorú ústavný súd neuznal ako dôvodnú ani túto časť ústavnej sťažnosti.

15. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu štátu (v danom prípade najvyššieho správneho súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľmi označených referenčných kritérií, a to buď pre nedostatok ústavne relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023, III. ÚS 480/2023, III. ÚS 586/2023, III. ÚS 605/2023, III. ÚS 611/2023, III. ÚS 93/2024). Ústavný súd je názoru, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení absentuje súvislosť medzi napadnutým uznesením a základnými právami garantovanými čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právami zaručenými čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

18. So zreteľom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľmi uvádzaných základných práv podľa ústavy, ako ani práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, z čoho rezultuje, že dôvodnosť ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Neostalo preto ústavnému súdu nič iné, než ústavnú sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2024

Robert Šorl
predseda senátu